

I02: OPREDELITEV PROFILA | VPRAŠALNIK

VPRAŠALNIK

Vprašalnik je del delovnih dejavnosti evropskega projekta ADLAB PRO, ki zagotavlja gradivo za usposabljanje poklicnih zvočnih opisovalcev. Vaš čas in sodelovanje sta neprecenljiva, zato bi se vam radi zahvalili, da ste privolili v izpolnjevanje vprašalnika.

POGOJI SODELOVANJA

Z izpolnjevanjem vprašalnika soglašate z uporabo vaših odgovorov. Vedeti morate, da bodo vaši odgovori obravnavani strogo zaupno in šifrirani, s čimer vam bo anonimnost zagotovljena tudi v prihodnjih publikacijah in predstavitvah. Pravico imate kadar koli prenehati izpolnjevati anketo, brez posledic.

NAVODILA

Izpolnjevanje vprašalnika traja približno 20 minut. Vprašalnik je razdeljen na več delov. V vseh delih je dodaten okvirček za vaše pripombe o stvareh, ki se vam zdijo pomembne in jih nismo vključili v vprašalnik.

1. DEL: DEMOGRAFSKI PROFIL

VSI ANKETIRANCI

Uvodni del vprašalnika vsebuje 8 vprašanj o vašem demografskem profilu. Na koncu vsakega sklopa vprašanj je okvirček, v katerega lahko po želji napišete svoje pripombe.

V kateri državi živite?

[Padajoči meni](#)

Kateri je vaš materni jezik?

[Padajoči meni](#)

Koliko ste stari?

- 20–30
- 31–40
- 41–50
- 51–60
- 61–70
- 71–80

Spol:

- Moški
- Ženski

Katero najvišjo stopnjo izobrazbe ste dosegli? Če se še šolate, označite najvišjo doseženo stopnjo izobrazbe.

- Nisem končal/a šolanja
- Osnovna izobrazba
- Srednja splošna izobrazba
- Srednja poklicna izobrazba
- Dodiplomska izobrazba
- Magisterij
- Doktorat
- Drugo; prosimo, navedite:
- Nočem odgovoriti

Kakšen je vaš vid?

- Vidim normalno
- Sem slaboviden/na
- Sem slep/a

Imate vizualni spomin?

- Da
- Ne
- Drugo/pripombe

Kakšno je trenutno vaše delovno mesto?

- Sem zvočni opisovalec/zvočna opisovalka
- Sem uporabnik/uporabnica storitev zvočnega opisovanja
- Sem ponudnik/ponudnica storitev zvočnega opisovanja

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

2. DEL: VAŠE DELO ZVOČNEGA OPISOVALCA SAMO ZA ZVOČNE OPISOVALCE

Kako dolgo že delate kot zvočni opisovalec/zvočna opisovalka (na katerem koli področju zvočnega opisovanja, npr. film, TV, prireditve v živo)?

- Manj kot leto dni
- 1–5 let
- 6–10 let
- 11–15 let
- 16–20 let
- več kot 20 let

Kakšna je vaša dejavnost zvočnega opisovalca/zvočne opisovalke? (Možnih je več odgovorov.)

- Profesionalno delo (plačano)
- Polprofesionalno delo (manjša, simbolična plačila ali plačila v blagu, npr. vstopnice)
- Prostovoljno delo (neplačano)

Za katero vrsto zvočnega opisovanja ste se usposobili? (Možnih je več odgovorov.)

- Nisem se usposabljal/a
- Film
- TV
- Muzeji
- Gledališče
- Opera
- Druge prireditve v živo
- Zvočno opisovanje učnih gradiv
- Drugo; prosimo, navedite:

Na katerem področju najpogosteje opravljate delo zvočnega opisovalca/zvočne opisovalke? (Možnih je več odgovorov.)

- Film
- TV
- Muzeji
- Gledališče
- Opera
- Druge prireditve v živo
- Zvočno opisovanje drugih gradiv
- Drugo; prosimo, navedite:

Koliko zvočno opisanega gradiva ste pripravili v svoji karieri?

- Manj kot 50 ur
- 51–150 ur
- 151–300 ur
- Več kot 300 ur
- Drugo/pripomba:

Kateri je tisti del produkcije, s katerim imate izkušnje? (Možnih je več odgovorov.)

- Pisanje in/ali pregledovanje besedil za zvočni opis
- Prevajanje besedil za zvočni opis
- Strojno prevajanje in urejanje prevodov
- Glasovna interpretacija zvočnih opisov
- Pomoč pri snemanju zvočnega opisa s sinhronizatorji
- Miksanje zvočnega opisa z originalno zvočno podlago
- Preverjanje kakovosti končnega izdelka (npr. preverjanje scenarija ali posnetka ali obojega)
- Drugo; prosimo, navedite:

V katerem jeziku ali jezikih pišete zvočne opise?

[Padajoči meni](#)

Ali pri pisanju zvočnih opisov delate sami ali v skupini?

- Vedno sam/a
- Večinoma sam/a
- Včasih sam/a, včasih pa v skupini
- Večinoma v skupini
- Vedno v skupini

Kako pogosto pri pripravi zvočnih opisov sodelujete s slabovidnimi osebami?

- Vedno
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

3. DEL: STATUS ZVOČNEGA OPISOVANJA IN PROFESIONALNA POTI SAMO ZA ZVOČNE OPISOVALCE

Ste opravljali drugi poklic, preden ste postali zvočni opisovalec/zvočna opisovalka?

- Da
- Ne

Če ste odgovorili pritrdilno, kaj ste bili?

- Prevajalec/prevajalka
- Prevajalec/ prevajalka avdiovizualnih vsebin (npr. podnaslavljalca, sinhronizator idr.)
- Novinar/ka
- Pisatelj/ica
- Učitelj/ica
- Radijski ali televizijski komentator/ka oz napovedovalec/ napovedovalka
- Radijski ali televizijski voditelj/ica
- Igralec/igralka
- Televizijski producent/ka
- Drugo; prosimo, navedite:

Ali trenutno delate kot zvočni opisovalec/ zvočna opisovalka s polnim delovnim časom ali imate drugo službo?

- Delam kot zvočni opisovalec/ zvočna opisovalka s polnim delovnim časom
- Imam drugo službo; prosimo, navedite:

Kako ste začeli delati kot zvočni opisovalec/zvočna opisovalka? (Možnih je več odgovorov.)

- Po opravljenem strokovnem tečaju zvočnega opisovanja
- Po opravljenem tečaju avdiovizualnega prevajanja
- Po opravljenem pripravništvu v podjetju za zvočno opisovanje
- Pomagal mi je nekdo s tega področja (znanec)
- Pomagal mi je nekdo s tega področja (sorodnik)
- Ustanovil/a sem svoje podjetje
- Izbrali so me na podlagi mojega življenjepisa ali predstavitvenega posnetka/mape
- Drugo; prosimo, navedite:

Kako pogosto prosite druge zvočne opisovalce za mnenje pri reševanju specifičnih težav zvočnega opisovanja?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

Koliko rešitve v drugih zvočnih opisih vplivajo na vaše delo?

- Veliko
- Precej
- Nekoliko
- Zelo malo
- Sploh ne

Ali veste, da obstajajo smernice zvočnega opisovanja?

- Da
- Ne

Če ste odgovorili pritrdilno, katero vrsto smernic poznate? (Možnih je več odgovorov.)

- Nacionalne smernice
- Interne smernice
- Smernice drugih držav
- Smernice, ki sem jih določil/a sam/a
- Ne vem

Ali vedno sprejmete naročila za delo zvočnega opisovalca, tudi če ne sodijo na področje, za katerega ste specializirani?

- Da
- Ne

Ali imate dovolj časa, da zadovoljivo izpolnite naročila za zvočno opisovanje?

- Vedno
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

Je po vašem mnenju delo zvočnega opisovalca 'umetnost' (prirojen dar, ki ga ob delu še izpopolnjujete) ali 'veščina' (dejavnost, ki se je naučite in je plod strokovnega usposabljanja)?

- Zagotovo 'umetnost'
- Prej 'umetnost' kakor 'veščina'
- Obojega malo
- Prej 'veščina' kakor 'umetnost'
- Zagotovo 'veščina'
- Ne vem

Kako bi ocenili naslednje trditve s pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam; 2 – se ne strinjam; 3 – sem neopredeljen/a; 4 – se strinjam; 5 – popolnoma se strinjam)?

- Delo zvočnega opisovalca je ugledno
- Delo zvočnega opisovalca je v javnosti dobro znano
- Delo zvočnega opisovalca je med slepimi uporabniki dobro znano
- Delo zvočnega opisovalca je stresno
- Delo zvočnega opisovalca je zahtevno
- Delo zvočnega opisovalca je dobro plačano
- Delo zvočnega opisovalca je izpolnjujoče
- Delo zvočnega opisovalca je ustvarjalno
- Delo zvočnega opisovalca je družbeno koristno

Kateremu poklicu je po vašem mnenju delo opisovalca še najbolj podobno?

- Avdiovizualni prevajalec
- Scenarist
- Pisatelj
- Umetnik
- Tehnik
- Igralec
- Voditelj – komentator/ napovedovalec
- Drugo; prosimo, navedite:

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

4. DEL: IZOBRAZBA IN USPOSABLJANJE ZA ZVOČNEGA OPISOVALCA SAMO ZA ZVOČNE OPISOVALCE

Ta del vprašalnika vsebuje 7 vprašanj.

Na katerem področju ste se izobraževali? (Možnih je več odgovorov.)

- Jeziki in jezikoslovje
- Književnost
- Prevajalstvo
- Film in televizija
- Gledališke študije
- Dramska igra
- Umetnost in/ali muzejske študije
- Psihologija
- Novinarstvo in mediji
- Znanost
- Računalništvo in informacijska tehnologija
- Drugo; prosimo, navedite:

Ste bili na strokovnem usposabljanju za zvočnega opisovalca?

- Da
- Ne

Če ste odgovorili pritrdilno, na kakšnem? (Možnih je več odgovorov.)

- Delavnica
- Poklicni tečaj
- Univerzitetni tečaj
- Delovna praksa
- Interno usposabljanje (v podjetju/ustanovi itd.)
- Individualne inštrukcije
- Drugo; prosimo, navedite:

Ste po opravljenem usposabljanju prejeli potrdilo?

- Da > [pojdite na naslednje vprašanje](#)
- Ne

Če ste odgovorili pritrdilno, ste morali kdaj to potrdilo pokazati, da ste dobili naročilo?

- Da
- Ne

Kako izpopolnjujete svoje veščine in spretnosti? (Možnih je več odgovorov.)

- S pridobivanjem izkušenj pri delu
- Z udeleževanjem konferenc, delavnic itd.
- Z raziskovanjem (npr. pridobivanjem informacij o izdelku, razpravljanjem s filmskimi/gledališkimi režiserji ali z zaposlenimi v muzejih, kuratorji itd.)
- Z internim usposabljanjem (v podjetju/ustanovi itd.)
- Z analiziranjem obstoječih zvočnih opisov (s preučevanjem zvočnih opisov kolegov)
- S preučevanjem obstoječega gradiva (smernice, strokovni članki, knjige o zvočnem opisovanju itd.)
- Trenutno jih ne izpopolnujem
- Drugo; prosimo, navedite:

Ste kdaj poučevali zvočno opisovanje?

- Da
- Ne

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

5. DEL: VEŠČINE IN KOMPETENCE

SAMO ZA ZVOČNE OPISOVALCE

To je zadnji del vprašalnika in je razdeljen na 5 sklopov. Zanimajo nas vaše mnenje in stališča o vrsti veščin, kompetenc in dejavnosti, ki se vam zdijo najprimernejše in najbolj potrebne za profesionalce, ki želijo delati na tem področju. Prosimo, ocenite naslednje trditve po njihovi pomembnosti in v okvirček, ki je na voljo, pripišite pripombe, če menite, da smo kaj spregledali.

1.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno, niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti kakovosten zvočni opis, mora zvočni opisovalec ... (mehke veščine)**

- ... znati reševati težave
- ... biti spreten v komunikaciji in medosebnih odnosih
- ... biti odločen in se zavzemati za kakovost zvočnih opisov
- ... znati prenesti časovni pritisk
- ... znati učinkovito razporediti delo
- ... vedeti, kdaj se posvetovati s strokovnjakom
- ... pridobivati povratne informacije o svojem delu, jih znati ovrednotiti in po potrebi upoštevati
- ... znati delati v skupini
- ... delati v skupini, v kateri sodelujejo tudi slepi
- ... znati delati hitro in spoštovati časovni rok
- ... znati improvizirati
-

2.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno, niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti kakovosten zvočni zapis, mora zvočni opisovalec dobro teoretično poznati naslednja področja:**

- Avdiovizualna besedila in večmodalnost (glede na področje specializacije, sem lahko sodijo gledališka semiotika, filmske študije, umetnosti in muzejske študije itd.)
- Dostopnost medijev (normativi, zakonodaja, smernice, načela in ustrezni primeri, tehnologija itd.)
- Zgodovina zvočnega opisovanja, status in ustrezni primeri (npr. zvočno opisovanje za muzeje, zvočno opisovanje za film, zvočno opisovanje za prireditve itd.)
- Načela, smernice in normativi zvočnega opisovanja
- Ciljna skupina: vrste slabovidnosti, uporabnikovo vidno zaznavanje in kognitivno obdelovanje, potrebe hendikepiranih
- Prevajalske študije in avdiovizualno prevajanje

- Jeziki in jezikoslovje (npr. poznavanje osnov analize besedil, kohezija in koherenca besedila; obvladovanje slogovnih sredstev, kot so prisposodbe, metafore in figurativno izražanje; obvladovanje različnih stopenj jezikovne formalnosti; itd.)
- Pisanje scenarijev
- Splošna razgledanost
-

3.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno, niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti kakovosten zvočni zapis, mora zvočni opisovalec imeti dobro tehnično znanje in veščine na naslednjih področjih:**

- Pisanje scenarijev za zvočne opise in urejanje besedil
- Uporaba programske opreme za zvočno opisovanje
- Tehnologija za zagotavljanje zvočnih opisov
- Glasovna interpretacija zvočnega opisa
- Snemanje zvočnih zapisov
- Miksanje zvočnih opisov z originalno zvočno podlago

4.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno, niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti dober zvočni zapis, mora zvočni opisovalec (besediloslovne in jezikoslovne veščine):**

- ... zgoščeno podati pomen
- ... izbrati pomembne vizualne informacije
- ... uporabljati besedišče, ki spodbuja domišljijo
- ... znati sestaviti zvočni uvod
- ... znati poslušalcu pomagati 'videti' opisano
- ... znati poslušalcu pomagati 'razumeti' opisano
- ... odlično poznati materni jezik
- ... uporabljati nedvoumne izraze
- ... uporabljati jezik, primeren izdelku
- ... uporabljati jezik, primeren občinstvu

5.

Kaj se vam pri zvočnem opisovanju zdi najtežje? Naslednje odgovore ocenite s pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – zelo težko; 2 – težko; 3 – ne lahko ne težko; 4 – lahko; 5 zelo lahko).

- Reševanje težav
- Komuniciranje in sodelovanje z drugimi (kolegi in slepimi osebami)
- Odločenost in zavzemanje za kakovost zvočnih opisov
- Spopadanje s časovnim pritiskom
- Učinkovito razporejanje dela
- Vedeti, kdaj bi bilo treba za pomoč prositi strokovnjaka
- Pridobivanje povratnih informacij o svojem delu, njihovo ovrednotenje in po potrebi upoštevanje
- Delo v skupini kolegov
- Delo v skupini, v kateri sodelujejo slepe osebe
- Delati hitro in spoštovati časovni rok
- Improviziranje (npr. pri zvočnem opisovanju prireditev)
- Zgoščeno podajanje pomena
- Izbiranje pomembnih vizualnih informacij
- Uporabljanje besedišča, ki spodbuja domišljijo
- Izbiranje najustreznejših izrazov
- Sestavljanje zvočnih uvodov
- Poslušalcu pomagati 'videti' opisano
- Poslušalcu pomagati 'razumeti' opisano
- Imeti odlično poznavanje maternega jezika
- Uporabljanje nedvoumnih izrazov
- Uporabljanje jezika, primernega izdelku
- Uporabljanje jezika, primernega občinstvu
- Pisanje scenarijev in urejanje besedil za zvočne opise
- Uporabljanje programske opreme za zvočno opisovanje
- Uporaba tehnologije za pripravo zvočnih opisov
- Glasovna interpretacija zvočnega opisa
- Snemanje zvočnih opisov
- Miksanje zvočnega opisa z originalno zvočno podlago
-

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

To je bil zadnji del vprašalnika. Hvala, da ste ga izpolnili in nam pomagali pri raziskavi. Izsledki in dopolnitve bodo na voljo na spletni strani projekta www.adlabproject.eu/

2. DEL: UPORABNIŠKA IZKUŠNJA

SAMO ZA UPORABNIKE STORITEV ZVOČNEGA OPISOVANJA

Ta del vprašalnika je namenjen ugotavljanju, kako pogosto uporabljate 7 različnih vrst zvočnih opisov. Pri vsaki vrsti imate na voljo 5 odgovorov. Na koncu je okvirček, v katerega lahko napišete pripombe, če vašega odgovora ni na seznamu.

1. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate pri gledanju **filmov**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

2. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate pri gledanju **televizije**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

3. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate med obiskom **muzejev**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

4. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate v **gledališču**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

5. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate v **operi**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

6. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate **na drugih prireditvah**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

7. vprašanje od 7. Kadar so zvočni opisi na voljo, kako pogosto jih uporabljate pri **učnih gradivih**?

- Zelo pogosto
- Pogosto
- Včasih
- Redko
- Nikoli

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

3. DEL: MNENJE UPORABNIKOV O DELU ZVOČNEGA OPISOVALCA SAMO ZA UPORABNIKE ZVOČNIH OPISOV

Sledijo še 3 vprašanja. Pri prvem imate na voljo 8 odgovorov, pri drugem pa 6 odgovorov. Pri vsakem izberite tisti odgovor, ki velja za vas.

Kateremu poklicu je po vašem mnenju delo opisovalca še najbolj podobno?

- Avdiovizualni prevajalec
- Scenarist
- Pisatelj
- Umetnik
- Tehnik
- Igralec
- Voditelj – komentator/ napovedovalec
- Drugo; prosimo, navedite:

Je po vašem mnenju delo zvočnega opisovalca 'umetnost' (prirojen dar, ki se ga ob delu še izpopolnjuje) ali 'veščina' (dejavnost, ki se je naučimo in je plod strokovnega usposabljanja)? Pri tem vprašanju je možnih 6 odgovorov.

- Zagotovo 'umetnost'
- Prej 'umetnost' kakor 'veščina'
- Obojega malo
- Prej 'veščina' kakor 'umetnost'
- Zagotovo 'veščina'
- Ne vem

Kako bi ocenili naslednjih 9 trditev o delu zvočnega opisovalca s pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam; 2 – se strinjam; 3 – sem neopredeljen/a; 4 – se strinjam; 5 – zelo se strinjam)?

- Delo zvočnega opisovalca je ugledno
- Delo zvočnega opisovalca je v javnosti dobro znano
- Delo zvočnega opisovalca je med slepimi uporabniki dobro znano
- Delo zvočnega opisovalca je stresno
- Delo zvočnega opisovalca je zahtevno
- Delo zvočnega opisovalca je dobro plačano
- Delo zvočnega opisovalca je izpolnjujoče
- Delo zvočnega opisovalca je ustvarjalno
- Delo zvočnega opisovalca je družbeno koristno

4. DEL: ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV SAMO ZA UPORABNIKE ZVOČNIH OPISOV

To je zadnji in najdaljši del vprašalnika. Vključuje 8 vprašanj, pri vsakem je možnih več odgovorov. Na koncu sklopa vprašanj je okvirček za vaše morebitne pripombe.

To je 1. vprašanje od 8. Ste na splošno zadovoljni z zagotavljanjem (količinsko) zvočnih opisov v vaši državi? Na voljo imate 5 odgovorov.

- Zelo sem zadovoljen/na
- Sem zadovoljen/na
- Nisem ne zadovoljen/na ne nezadovoljen/na
- Sem nezadovoljen/na
- Zelo sem zadovoljen/na

To je 2. vprašanje od 8. Ste na splošno zadovoljni s kakovostjo zvočnih opisov v vaši državi? Tudi pri tem vprašanju imate na voljo 5 odgovorov.

- Zelo sem zadovoljen/na
- Sem zadovoljen/na
- Nisem ne zadovoljen/na ne nezadovoljen/na
- Sem nezadovoljen/na
- Zelo sem zadovoljen/na

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

To je 3. vprašanje od 8. Kaj najbolj cenite pri zvočnih posnetkih? Na voljo imate 10 odgovorov. Možnih je več odgovorov.

- Izbor in ureditev informacij
- Besedišče zvočnega opisa (slikovito, domiselno, jasno, primerno)
- Stavčne strukture zvočnega posnetka (jasne in razumljive)
- Slovnično pravilno izražanje
- Jezik in slog zvočnega posnetka, ki sta primerna za občinstvo in izdelek (izraz izdelek zajema npr. gledališko igro, film, epizodo TV-serije ali oddaje, umetnino, npr. sliko ali artefakt itd.)
- Pripovedovanje v zvočnem opisu (opis vam pomaga slediti zgodbi)
- Zanimivo zvočno opisovanje, ki poslušalcu omogoča čustveno doživljanje opisanega
- Zvočni opis, ki uporabniku omogoča razumevanje izdelka in uživanje ob njem

- Tehnični vidiki zvočnega opisa, na katere lahko opisovalec vpliva (npr. izbiranje pravega trenutka, glasovne sposobnosti)
- Tehnični vidiki zvočnega opisa, na katere opisovalec nima vpliva (npr. kakovost zvoka, mikš zvočnega opisa z originalno zvočno podlago)

To je 4. vprašanje od 8. Česa na splošno najbolj ne marate pri zvočnih posnetkih, kar zadeva splošno **kakovost podatkov**? Pri tem vprašanju imate na voljo 12 odgovorov, možnih je več odgovorov.

- Zvočni opis ni koherenten (torej ni razumljivih povezav med vizualnimi podobami, med podobami in zvokom ter med podobami in dialogom)
- Zvočni opis ni dobro sinhroniziran z dialogom in z zvočnimi učinki ali podobami
- Zvočni posnetek ne odlikava okolja izdelka (izraz izdelek zajema npr. gledališko igro, film, epizodo TV-serije ali oddaje, umetnino, npr. sliko ali artefakt itd.)
- Zvočni opis ne omogoča lahkega sledenja izdelku
- Zvočni opis vsebuje preveč podatkov
- Zvočni opis ne vsebuje dovolj podatkov
- Zvočni opis ne omogoča, da bi ob izdelku uživali
- Zvočni opis vam ne omogoča neodvisnosti
- V zvočnem zapisu je preveč izpuščeno (npr. niso pojasnjeni nekateri zvoki, nekateri liki niso predstavljeni)
- Zvočni opisovalec podaja svoje mnenje in vam ne dopušča, da bi sami sklepali
- Zvočni opisovalec ne ve, kaj reči, kako kaj reči in kdaj
- Zvočni opisovalec preglasi dialog ali bistvene zvočne učinke

To je 5. vprašanje od 8. Česa na splošno najbolj ne marate pri zvočnih posnetkih, kar zadeva **jezik in slog**? Pri tem vprašanju imate na voljo 10 odgovorov, možnih je več odgovorov.

- Pomanjkljivo poznavanje slovničnih pravil
- Pomanjkanje razumljivega besedišča
- Pomanjkanje razumljivih stavčnih struktur
- Pomanjkanje evokativnega besedišča
- Dvoumno izražanje
- Jezik ni primeren izdelku
- Jezik ni primeren občinstvu
- Nepravilna uporaba besed
- Preveč ponovitev
- Opis ni zanimiv
- Pomanjkanje strokovnega govora in terminologije

To je 6. vprašanje od 8. Česa na splošno najbolj ne marate pri zvočnih posnetkih, kar zadeva **tehnični vidik**? Pri tem vprašanju imate na voljo 4 odgovore, možnih je več odgovorov.

- Izbor primernega trenutka zvočnega opisa
- Glasovne spretnosti opisovalca (sposobnost jasnega in zanimivega podajanja zvočnega opisa)
- Miks zvočnega opisa z originalno zvočno podlago
- Tehnična zvočna montaža (npr. rezanje ponovitev, da posnetek teče gladko)

To je 7. vprašanje od 8. Česa na splošno najbolj ne marate pri zvočnih posnetkih, kar zadeva **besedilni vidik**? Pri tem vprašanju imate na voljo 14 odgovorov, možnih je več odgovorov.

- Splošna ureditev besedila zvočnega opisa
- Način izražanja
- Pomanjkanje podrobnosti
- Preveč podrobnosti
- Izbira vizualnih podatkov
- Nezmožnost uporabe prispevkov, ki spodbujajo še druge čute, ne samo vid (npr. dotik, okus, voh)
- Nezmožnost uporabe slogovnih sredstev (npr. prispevkov ali metafor itd.)
- Pomanjkanje zvočnih uvodov
- Pomanjkanje učinkovitega pripovedovanja (opis ne pripoveduje zgodbe in poslušalca ne pritegne)
- Pomanjkanje dodatnih podatkov in sobesedila
- Opis ne omogoča čustvenega doživetja
- Opis me ne pritegne
- Opis mi ne pomaga 'videti' opisanega
- Opis mi ne pomaga razumeti opisanega

To je 8. vprašanje od 8. Kakšno upanje gojite o zvočnih opisih?

- V prihodnje bo na voljo več zvočnih posnetkov
- Besedilna in jezikovna kakovost zvočnih opisov se bo izboljšala
- Tehnična kakovost zvočnih opisov se bo izboljšala
- Drugo; prosimo, navedite:

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

To je bil zadnji del vprašalnika. Hvala, da ste ga izpolnili in nam pomagali pri raziskavi. Izsledki in dopolnitve bodo na voljo na spletni strani projekta www.adlabproject.eu/

2. DEL ZA PONUDNIKE STORITEV ZVOČNEGA OPISOVANJA

Kako dolgo že delate kot ponudnik/ponudnica storitev (na katerem koli področju zvočnega opisovanja, npr. film TV, prireditve v živo)?

- Manj kot leto dni
- 1–5 let
- 6–10 let
- 11–15 let
- 16–20 let
- Več kot 20 let

Kakšne vrste storitev najpogosteje ponujate? (Možnih je več odgovorov.)

- Film
- TV
- Muzeji
- Gledališče
- Opera
- Druge prireditve v živo
- Zvočno opisovanje učnih gradiv
- Drugo; prosimo, navedite:

Koliko zvočno opisanega gradiva ste posneli v svoji karieri?

- Manj kot 50 ur
- 51–150 ur
- 151–300 ur
- Več kot 300 ur
- Drugo/pripomba:

Kateri je tisti del produkcije, s katerim ima vaše podjetje največ izkušenj? (Možnih je več odgovorov.)

- Pisanje in/ali pregledovanje besedil za zvočni opis
- Prevajanje besedil za zvočni opis
- Strojno prevajanje in urejanje prevodov
- Glasovna interpretacija zvočnih opisov
- Pomoč pri snemanju zvočnega opisa
- miksanje zvočnega opisa z originalno zvočno podlago
- Preverjanje kakovosti končnega izdelka (npr. preverjanje scenarija ali posnetka ali obojega)
- Drugo; prosimo, navedite:

V katerem jeziku ali jezikih ponujate zvočne opise?

[Padajoči meni](#)

Ali veste, da obstajajo smernice zvočnega opisovanja?

- Da
- Ne

Če ste odgovorili pritrdilno, katero vrsto smernic poznate? (Možnih je več odgovorov.)

- Nacionalne smernice
- Interne smernice
- Smernice drugih držav
- Smernice, ki sem jih določil/a sam/a
- Ne vem

Je po vašem mnenju delo zvočnega opisovalca 'umetnost' (prirojen dar, ki se ga ob delu še izpopolnjuje) ali 'veščina' (dejavnost, ki se je naučimo in je plod strokovnega usposabljanja)?

- Zagotovo 'umetnost'
- Prej 'umetnost' kakor 'veščina'
- Obojega malo
- Prej 'veščina' kakor 'umetnost'
- Zagotovo 'veščina'
- Ne vem

Kako bi ocenili naslednje trditve s pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam; 2 – se ne strinjam; 3 – sem neopredeljen/a; 4 – se strinjam; 5 – popolnoma se strinjam)?

Delo zvočnega opisovalca je ugledno

Delo zvočnega opisovalca je v javnosti dobro znano

Delo zvočnega opisovalca je med slepimi uporabniki dobro znano

Delo zvočnega opisovalca je stresno

Delo zvočnega opisovalca je zahtevno

Delo zvočnega opisovalca je dobro plačano

Delo zvočnega opisovalca je izpolnjujoče

Delo zvočnega opisovalca je ustvarjalno

Delo zvočnega opisovalca je družbeno koristno

Kateremu poklicu je po vašem mnenju delo opisovalca še najbolj podobno?

- Avdiovizualni prevajalec
- Scenarist
- Pisatelj
- Umetnik
- Tehnik
- Igralec
- Voditelj – komentator/ napovedovalec/-ka
- Drugo; prosimo, navedite:

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

3. DEL: VEŠČINE IN KOMPETENCE SAMO ZA PONUDNIKE STORITEV

To je zadnji del vprašalnika in je razdeljen na 5 sklopov. Zanimajo nas vaše mnenje in stališča o vrsti veščin, kompetenc in dejavnosti, ki se vam zdijo najprimernejše in najbolj potrebne za profesionalce, ki želijo delati na tem področju. Prosimo, ocenite naslednje trditve po njihovi pomembnosti in v okvirček, ki je na voljo, pripišite pripombe, če menite, da smo kaj spregledali.

1.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno; niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti kakovosten zvočni opis, mora zvočni opisovalec ... (mehke veščine)**

- ... znati reševati težave
- ... biti spreten v komunikaciji in medosebnih odnosih
- ... biti odločen in se zavzemati za kakovost zvočnih opisov
- ... znati prenesti časovni pritisk
- ... znati učinkovito razporediti delo
- ... vedeti, kdaj se posvetovati s strokovnjakom
- ... pridobivati povratne informacije o svojem delu, jih znati ovrednotiti in po potrebi upoštevati
- ... znati delati v skupini
- ... delati v skupini, v kateri sodelujejo tudi slepi
- ... znati delati hitro in spoštovati časovni rok
- ... znati improvizirati
-

2.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno; niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti kakovosten zvočni zapis, mora zvočni opisovalec dobro teoretično poznati naslednja področja:**

- Avdiovizualna besedila in večmodalnost (glede na področje specializacije, sem lahko sodijo gledališka semiotika, filmske študije, umetnosti in muzejske študije itd.)
- Dostopnost medijev (normativi, zakonodaja, smernice, načela in ustrezni primeri, tehnologija itd.)
- Zgodovina zvočnega opisovanja, status in ustrezni primeri (npr. zvočno opisovanje za muzeje, zvočno opisovanje za film, zvočno opisovanje za prireditve itd.)
- Načela, smernice in normativi zvočnega opisovanja
- Ciljna skupina: vrste slabovidnosti, uporabnikovo vidno zaznavanje in kognitivno obdelovanje, potrebe ljudi z invalidnostjo
- Prevajalske študije in avdiovizualno prevajanje

- Jeziki in jezikoslovje (npr. poznavanje osnov analize besedil, kohezija in koherenca besedila; obvladovanje slogovnih sredstev, kot so prisposodbe, metafore in figurativno izražanje; obvladovanje različnih stopenj jezikovne formalnosti; itd.)
- Pisanje scenarijev
- Splošna razgledanost
-

3.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno, niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti kakovosten zvočni zapis, mora zvočni opisovalec imeti dobro tehnično znanje in veščine na naslednjih področjih:**

- Pisanje scenarijev za zvočne opise in urejanje besedil
- Uporaba programske opreme za zvočno opisovanje
- Tehnologija za zagotavljanje zvočnih opisov
- Glasovna interpretacija zvočnega opisa
- Snemanje zvočnih zapisov
- Miksanje zvočnih opisov z originalno zvočno podlago

4.

S pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – ni pomembno; 2 – ni tako pomembno; 3 – ni pomembno, niti nepomembno; 4 – pomembno; 5 – zelo pomembno) ocenite naslednje trditve. **Če želi narediti dober zvočni zapis, mora zvočni opisovalec (besediloslovne in jezikoslovne veščine):**

- ... zgoščeno podati pomen
- ... izbrati pomembne vizualne informacije
- ... uporabljati besedišče, ki spodbuja domišljijo
- ... znati sestaviti zvočni uvod
- ... znati poslušalcu pomagati 'videti' opisano
- ... znati poslušalcu pomagati 'razumeti' opisano
- ... odlično poznati materni jezik
- ... uporabljati nedvoumne izraze
- ... uporabljati jezik, primeren izdelku
- ... uporabljati jezik, primeren občinstvu

5.

Kaj je po vašem mnenju najtežje pri delu zvočnega opisovalca? Naslednje odgovore ocenite s pomočjo lestvice od 1 do 5 (1 – zelo težko; 2 – težko; 3 – ne lahko ne težko; 4 – lahko; 5 zelo lahko).

- Reševanje težav
- Komuniciranje in sodelovanje z drugimi (kolegi in slepimi osebami)
- Odločenost in zavzemanje za kakovost zvočnih opisov
- Spopadanje s časovnim pritiskom
- Učinkovito razporejanje dela
- Vedeti, kdaj bi bilo treba za pomoč prositi strokovnjaka
- Pridobivanje povratnih informacij o svojem delu, njihovo ovrednotenje in po potrebi upoštevanje
- Delo v skupini kolegov
- Delo v skupini, v kateri sodelujejo slepe osebe
- Delati hitro in spoštovati časovni rok
- Improviziranje (npr. pri zvočnem opisovanju prireditev)
- Zgoščeno podajanje pomena
- Izbiranje pomembnih vizualnih informacij
- Uporabljanje besedišča, ki spodbuja domišljijo
- Izbiranje najustreznejših izrazov
- Sestavljanje zvočnih uvodov
- Poslušalcu pomagati 'videti' opisano
- Poslušalcu pomagati 'razumeti' opisano
- Imeti odlično poznavanje maternega jezika
- Uporabljanje nedvoumnih izrazov
- Uporabljanje jezika, primernega izdelku
- Uporabljanje jezika, primernega občinstvu
- Pisanje scenarijev in urejanje besedil za zvočne opise
- Uporabljanje programske opreme za zvočno opisovanje
- Tehnologija za zagotavljanje zvočnih opisov
- Glasovna interpretacija zvočnega opisa
- Snemanje zvočnih opisov
- Miksanje zvočnega opisa z originalno zvočno podlago
- Drugo; prosimo, navedite:

Bi radi še kaj dodali? (Neobvezno)

To je bil zadnji del vprašalnika. Hvala, da ste ga izpolnili in nam pomagali pri raziskavi. Izsledki in dopolnitve bodo na voljo na spletni strani projekta www.adlabproject.eu/